

Datum
2015-09-08
Ert datum
2015-06-03

Dnr
110/2015
Er beteckning
A2015/726/IU

Arbetsmarknadsdepartementet
103 33 Stockholm

Departementspromemoria Ett gemensamt ansvar för mottagande av nyanlända

IFAU:s huvudsakliga kommentarer till departementspromemorian är:

- det är osäkert i vilken utsträckning förslaget kommer leda till ett mer proportionerligt mottagande då det inte påverkar möjligheterna till ebo
- tidigare erfarenheter pekar på att det är svårt att genomföra en styrning till orter som ger goda förutsättningar för etablering på arbetsmarknaden.

IFAU är positivt till förslag som ökar antalet kommunplatser då antalet platser idag inte är tillräckligt. För att lösa bristen på kommunplatser föreslås i skrivelsen en ny lag som innebär att kommuner kan anvisas att ta emot nyanlända oavsett om kommunen har en överenskommelse om mottagande eller inte. Förslaget antas leda till ett mer proportionerligt mottagande i förhållande till kommunernas arbetsmarknadsförutsättningar och ge bättre förutsättningar för nyanländas etablering. Utifrån det underlag som presenteras menar IFAU att det är svårt att bedöma hur realistiska förväntningarna på förslaget är. Problematiken kring att nyanlända med uppehållstillstånd blir kvar i Migrationsverkets mottagningsystem och att nyanlända fördelas oproportionerligt mellan kommuner är två delvis separata frågor där olika lösningar kan vara möjliga.

IFAU konstaterar att förslaget inte ändrar rättigheterna till eget boende (ebo). Eftersom en övervägande majoritet av de nyanlända under de senaste fyra åren bosatt sig på egen hand är det osäkert hur mycket förslaget kommer påverka fördelningen av nyanlända mellan kommuner, eller minska mottagandet i de kommuner som idag har ett stort inflöde av nyanlända. IFAU menar därför att det är osäkert hur stor del av problematiken kring ojämnt mottagande som löses genom förslaget, och saknar en diskussion kring detta i skrivelsen.

IFAU konstaterar också att det historiskt har varit svårt att styra bosättningen för nyanlända flyktingar på ett sätt som gynnar etablering. Även om ambitionen har varit att fördela mottagandet till orter med goda förutsättningar, har sådana modeller frångåtts när antalet nyanlända ökat, och detta har påverkat möjligheterna till arbete och självförsörjning negativt (Edin,

Fredriksson och Åslund 2004). Andra studier pekar på att möjligheten att ge rekommendationer om lämpliga orter många gånger är begränsad och påverkas t.ex. av de nyanländas utbildnings- och yrkeserfarenhet (Liljeberg och Sibbmark 2011).

I detta ärende har generaldirektören Olof Åslund beslutat. Utredare Kristina Sibbmark har varit föredragande.

Olof Åslund

Kristina Sibbmark

Referenser:

Edin P-A, Fredriksson P, & Åslund O (2004). Settlement policies and the economic success of immigrants. *Journal of Population Economics*, 17(1), 133-155.

Liljeberg, L & K Sibbmark (2011). Uppföljning av etableringssamtal. IFAU rapport 2011:28.